

MAANDBLAD VOOR FOTOGRAFIE & IMAGING

FOCUS

NR 7/8 | JULI/AUG 2009

JRG 96 | €5,90 | BELGIË: €6,20

EXTRA DIK ZOMERNUMMER

PORTFOLIO

EX-SOVJETLANDEN NICK HANNES

CAMERA-OFFENSIEF

SONY α 380

PANASONIC GH1

SIGMA DP2

PREVIEW OLYMPUS PEN EP-1

SPECIALS

FOTO EN VIDEO IN HD

VERREKIJKERS EN DIGISCOPIING

5 CARL ZEISS GROOTHOEKEN

ELINCHROM RANGER QUADRA AS

FOCUSXTRA

KOOPWIJZER DIGITALE FOTOGRAFIE

8 710206 238696

19

NICK HANNES
ZUSJES DILFUZA EN
DILSJODA TURDIVA IN
SOVJET-SCHOOLUNI-
FORM IN SAMARKANT,
OEZBEKISTAN.

16

NORBERTA JANSSENS EIGENZINNIGE AMATEURS

100

THEO PEEKSTOK FOCUSGALLERY

FOTOGRAFIE

INFOCUS

Met o.a. Marielle van Uitert
in Irak en Marco van Middelkoop
hoog boven water 6

EIGENZINNIGE AMATEURS

Norberta Janssens speelt met licht 16

BELGISCHE BEELDEN

De belangrijkste foto van Belgische
beroepsfotografen – Carl De Keyzer 18

PORTFOLIO'S

Nick Hannes maakte een
momentopname van transitie in
de voormalige Sovjet-republieken 19

FOCUS GALLERY

Rust, ruimte en leegte vastgelegd
door Theo Peekstok 100

RUBRIEKEN

- PRODUCTINFO 12
- FOTOSURF 95
- BOEKEN 96
- P.S. 97
- AGENDA 98
- VINGER VOOR DE LENS 102

TEST

SONY DPF-X1000 13

PREVIEW: OLYMPUS PEN EP-1 27

SONY ALPHA DSLR A-380 28

SIGMA DP2 30

PANASONIC LUMIX DMC-GH1 32

CARL ZEISS OBJECTIEVEN 38

SWAROVSKI UCA ADAPTER 56

ELINCHROM RANGER
QUADRA ASSYMETRIC 76

WACOM INTUOS4 79

FOCUSXTRA

KOOPWIJZER DIGITALE FOTOGRAFIE

ALLE SPECIFICATIES, HIGHLIGHTS
EN PROFIELN VAN DE NIEUWSTE
DIGITALE PRODUCTEN 59

SPECIAL

VERREKIJKERS & TELESCOPEN

Ver weg en dichtbij –
het gaat om de details 41

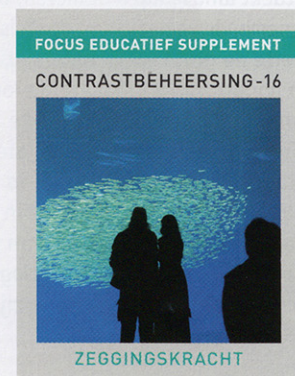
FOTO & VIDEO IN HD

Steeds meer camera's
met HD-kwaliteit 81

EDUCATIEF

DETAILS IN DIGITAAL - 7

Geheugenkaartjes en de pc 36

FOCUS EDUCATIEF SUPPLEMENT

CONTRASTBEHEERSING - 16 (SLOT)
ZEGGINGSKRACHT

ABONNEES ONTVANGEN MAANDELIJKS BIJ FOCUS EEN
EDUCATIEF FOTOGRAFIESUPPLEMENT, GESCHREVEN
DOOR FOTOGRAAF/DOCENT MICH BUSCHMAN, DAT IN
VERSCHILLENDE SERIE'S DE INHOUDELIJKE KANT VAN
HET FOTOGRAFEREN BEHANDELT (OOK VOOR NIET-
ABONNEES NA TE BESTELLEN, ZIE COLOFON).

DE EZELS OP HET VELD

Carl De Keyzer speelt een thuiswedstrijd deze zomer, met de expo *Trinity* in het Gentse S.M.A.K. Tijd voor een gesprek over een foto uit deze reeks met een bijzonder verhaal.

Net na de officiële opening van de expo *Trinity* in zijn thuisstad Gent, bladert Magnum-fotograaf Carl De Keyzer door zijn gelijknamige boek, op zoek naar een foto met een sterk verhaal. "Dit is er een uit de *Tableaux de guerre*, een slagveld in Afghanistan met opgeblazen Russische tanks en een herdershond die op een kudde ezels let. Maar iets wat je niet ziet wanneer je naar dat idyllisch, bijna bijbels beeld kijkt, is dat de ezels daar zijn omdat er een mijnenveld ligt. Af en toe vliegt er een ezel de lucht in, en dan weten de mensen dat daar een mijn lag en dat ze een ezel minder hebben. Ik denk trouwens dat die hond dat beseft (*lacht*). In Angola hebben ze een gelijkaardige techniek, maar daar heb ik geen foto van. Daar huren ze kinderen uit een naburig dorp om over een mijnenveld te lopen. Kinderen zijn daar minder waard dan ezels."

Hoe kwam deze foto tot stand? "Ik was in Afghanistan voor Artsen zonder Grenzen en had tussendoor de tijd om mijn eigen ding te doen. Dan vroeg ik aan mijn chauffeur me naar een slagveld te brengen. Dit is als het ware een foto van op de tribune, achter de paaltjes die het gevaarlijke gebied begrenzen. Ik had doorgaans weinig tijd, maar op deze plek had ik de hoerchance dat het licht zo mooi viel. Dat geldt trouwens voor alle beelden in *Tableaux de Guerre*. Vaak moet ik onderweg van de ene plek naar de andere mijn foto's maken. Op drie weken in Angola had ik misschien drie goeie beelden. Bij *Homo Sovieticus* (Focus Publishing) was het niet anders: ik heb acht maanden in Sibirië gezeten en in totaal slechts negentig uur kunnen fotograferen." Carl De Keyzer koos ervoor om de bomkraters elders op het Afghaanse terrein niet te tonen, en ook niet het politielint dat de perimeter met het mijnenveld aanduidt. "Ik ben geen journalistiek fotograaf, mijn inspiratie haal ik uit het licht en de compositie. Ik hou niet van foto's die in een paar seconden geconsumeerd worden, al achterhaalt de tijd mijn foto's ook wel. Maar ik doe een poging om niets in beeld te brengen dat mijn beeld gedateerd zou maken." Wat maakt een foto tijdloos? "De gelaagdheid, de verwijzingen naar het verleden, de inspiratie van de schilderkunst. Niet dat ik een schilder wil worden, ik vind fotografie veel interessanter. Wat helpt nog voor een tijdloze foto? Reclamepanelen vermijden, anekdotische taferelen vermijden, grappes vermijden."

Een storend reclamepaneel weghalen met Photoshop, mag dat dan ook? "Ik vind van niet. Wat ik nu wel doe voor werk in opdracht, is het combineren van verschillende stukjes werkelijkheid. Met de camera op een statief werken en zo op verschillende momenten aparte aspecten uit één cadrage combineren. Het is een manier om de beperkingen van de fotografie te overwinnen. Soms moet ik te veel foto's maken voor een resultaat waarover ik niet helemaal tevreden ben. En uiteindelijk kan ik alleen maar de beste tonen, dat verwacht men ook van mij. Er zijn te veel situaties die zo rijk zijn aan inhoud maar waarin de mensen niet op de juiste plaats staan, ook al ben ik nog zo snel.

CARL DE KEYZER - MAGNUM MAZAR E SHARIFF, AFGHANISTAN.

Voor *Trinity* deed ik het nog niet, maar nu durf ik tien verschillende momenten te combineren in één beeld. Als ik in opdracht werk, durf ik al wel eens verder gaan dan voor een persoonlijk project. Ik ben net begonnen aan een nieuw project rond de kusten van Europa, waarbij ik ook verschillende opnames van dezelfde plek combineer. Dat project zal trouwens vanaf 1 juli op mijn website te volgen zijn."

Is die veranderde houding tegenover Photoshop het gevolg van een veranderde visie? "Het publiek accepteert de virtuositeit van het *moment décisif* niet langer. Als een beeld te mooi is om waar te zijn, dan is het waarschijnlijk geconstrueerd, denken ze. En of ze nu gelijk hebben of niet, die notie zijn we kwijt in de fotografie."

Een constante in de beelden van Carl De Keyzer is dat je steeds meer kennis nodig hebt om een beeld te kunnen lezen. "Dat is een dilemma", zegt hij. "Hoe meer kennis ik in een beeld stop, hoe meer kennis verwacht wordt bij de kijker. Maar ik ben me bewust van dat gevaar en hou er rekening mee. Zo zijn er beelden die mijn kennis over het onderwerp volledig illustreren, maar waarvoor je een halve roman moet lezen om ze te kunnen begrijpen. Die heb ik eruit gelaten. Dat is geen autocensuur, maar een systeem. Als een project af is, toon ik een selectie van beelden aan vrienden en collega's. Zij filteren die beelden eruit."

Er was een tijd dat het hoogste doel voor een Magnum-fotograaf erin bestond om in een gezaghebbend tijdschrift te publiceren. Vandaag hangen de foto's van Carl De Keyzer in het museum. "Ik zie dat als een complete bevrijding", zegt hij. "Toen ik me bij Magnum aansloot, kreeg ik aanbiedingen van *Rolling Stone*, *The New York Times* en *The Independent*. Ik heb dat vijf jaar gedaan, genoeg om te weten dat het niets voor mij was, en slecht betaalde bovendien. Vroeger was het zo dat ik mijn reeksen in twintig of meer publicaties kon slijten en er mijn volgende project mee betaalde, nu is dat niet langer het geval. Ook met reclame-opdrachten ben ik al een jaar of drie gestopt."

Vanaf oktober begeleidt Carl De Keyzer Gentse Academie-studenten bij hun eindwerken en voor de rest werkt hij voornamelijk in overheidsopdracht en voor culturele instellingen. Kan hij daarmee voldoende artistieke vrijheid behouden? "In ieder geval meer dan in de media en in de reclame", zegt hij. "Het is altijd een compromis. Mijn ideaal bestaat erin te blijven doen wat ik doe en mijn levensstandaard te behouden."

JAN BOSTEELS

CARL DE KEYZER TRINITY 1991-2007

NOG TOT 6 SEP, DAG. 10-18 UUR, MA GESLOTEN, € 6,-

S.M.A.K., CITADELPARK, B-9000 GENT, TEL. +32 9 221 17 13

WWW.SMAK.BE

WWW.CARLDEKEYZER.COM